

NEERDALING

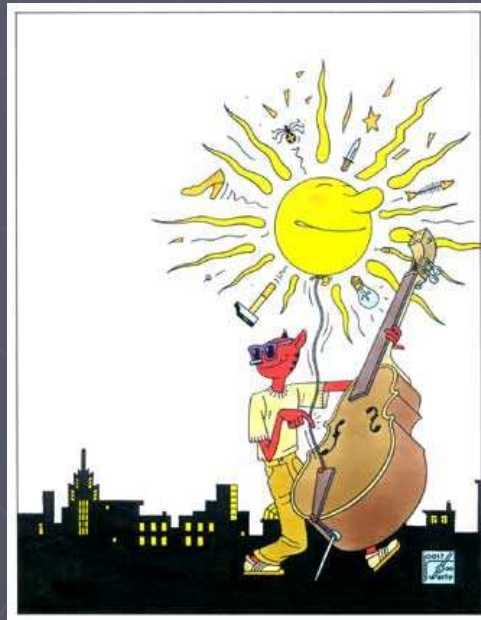
Gedachte geeft beweging aan de steen,
De kunst wordt door verstening omgebracht.
Of al wat we bedachten nu verdween
In de onsterfelijkheid van de nacht:

In den beginne was de stap. Hoe lang
Zijn we al bezig met uitproberen
Om tussen hemelvaart en ondergang
Nu eens te dansen, dan weer te marcheren?

Het kruipen hebben we godlof verleerd,
Maar vaak is onze vaart nog veel te groot.
Wie leeft nú die de zwaartekracht trotseert?
De renner en de luiaard wacht de dood,
Er is geen denken aan dat die uitkomst keert.

Toch droomde ik: een heilige van steen
Kwam langzaam op mij af met open armen.
Ik mocht mij aan zijn trage hart verwarmen
En in het juiste tempo ging ik heen

Het Zwarte Gat

Blues voor een kikker

Verlavingszorg

Morele hulp of medische?

Cure of care?

Biopsychosociaal? +Competent?

Trends/ Lange veranderingstrajecten

▶ Terugtrekende overheid, '80

positieversterking patiënten/clienten

▶ Wetgeving

- Kwaliteitswet
- WMCZ
- WGBO
- Klachtwet, etc.

- PGB, inkoopmacht
- Zw 1-1 07
- WMO, iedereen meedoen
- AWBZ, SER- advies iedere zorginkoper jg 2008

Verlavingszorgsector

- **Resultaten Scoren**, vanwege zware kritiek overheid kwaliteitsprogramma:

- bundeling en verspreiding van kennis
- Verankering in (hoger) onderwijs
- Ontwikkeling nieuwe kennis

- **3^e tranche 2008-9**

1. *jeugd,*
2. *preventie,*
3. *residentieel,*
4. *disease management,*
5. *protocolactualisering en*
6. *analyse van gerealiseerde resultaten*

7. **Conceptualisering ervaringsdeskundigheid**

8. **Herstelgeoriënteerde systeemontwikkeling**

Clientenparticipatie in de verslavingszorg

- ▶ Belangenbehartiging
- ▶ Verslavingszorgweekenden
- ▶ Ervaringsdeskundigheids-bevordering
- ▶ Instellingbeleid/ fusies
- ▶ LPR adviesgroep
- ▶ Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
- ▶ Leernetwerk/ minor verslavingskunde
- ▶ Cliëntgestuurde projecten

Uitdagingen voor patiënten(verenigingen) volgens vws

- ▶ Kapitaliseren eigen ervaringskennis
- ▶ Organiseren marktmacht
- ▶ Geven van feedback op jaarverslagen en kwaliteitscores zorginstellingen
- ▶ Effectueren van marktmacht bij verzekeraars (adviseren bij inkoop van zorg)
- ▶ Adviseren van zorginstellingen over verbeteringen van aanbod
- ▶ Voeden van gemeente(n) (bestuurders, politici, ambtelijk apparaat) met wensen en mogelijkheden

In driehoek nieuw spel, karakter spelers verandert, karakter spel verandert

Cliënten

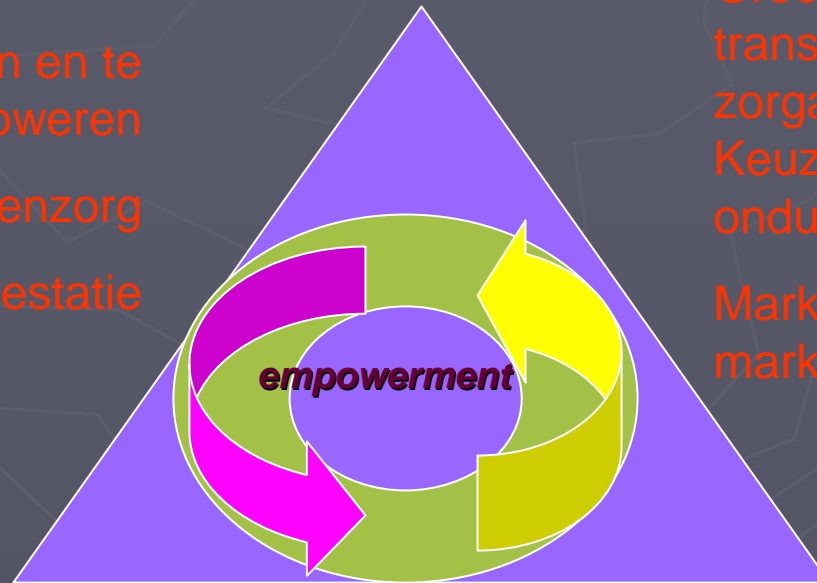
Nog veel te winnen en te
empoweren

Keuzevrijheid ketenzorg

Transparantie in prestatie

Groot gebrek aan
transparantie bij
zorgaanbieders.
Keuzes zorgaanbieders
onduidelijk

Marktfalen door grote
marktmacht

Zorgaanbieders

Zorgverzekeraars

Transparantie – vitaliteit - patiëntgerichtheid

Innovatieproces

- zelf heft in handen -

- Kennissamenleving
- Ervaringsdeskundigheid
- Toegevoegde waarde cliënt –participatie
- Kenniscirculatie leidt tot innovatie
 - Kennis delen
 - Kennis creëren
 - Kennis verspreiden
- i.t.t. tot nu toe gehanteerde strategische opstelling van clientenvertegenwoordiging richtejn op kennis

Kennis is bekwaamheid

subjectief, constructivistisch

- Kennis als competentie:

kennis kan niet

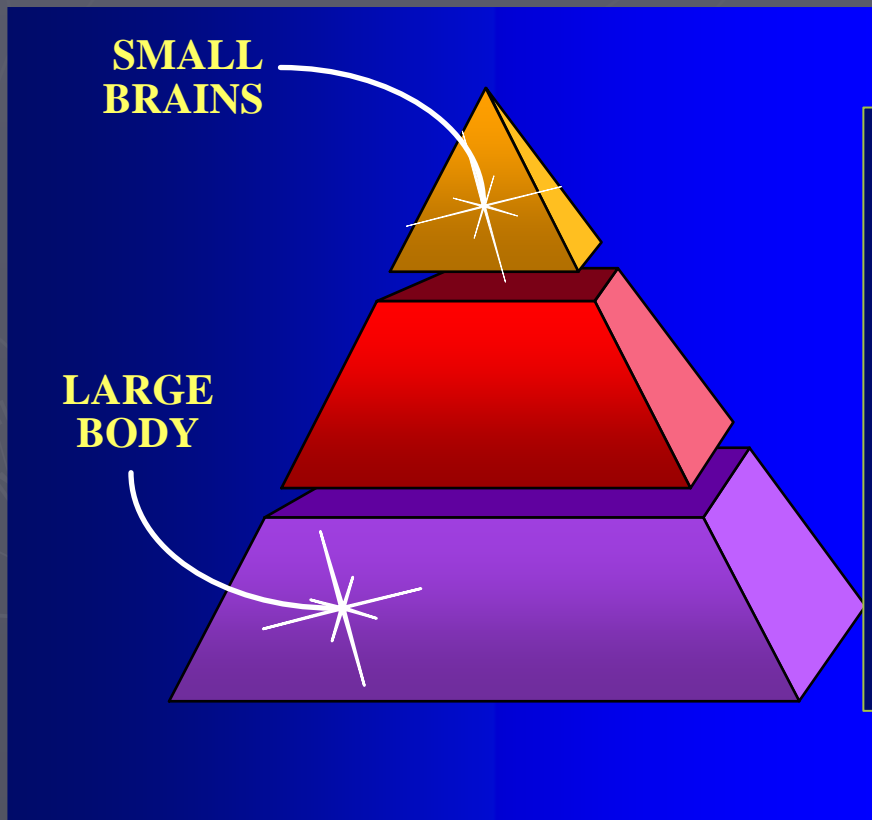
- ▶ Geschonken; niet los te maken is van het individu dat er over beschikt
- ▶ Gedeeld

echter wel:

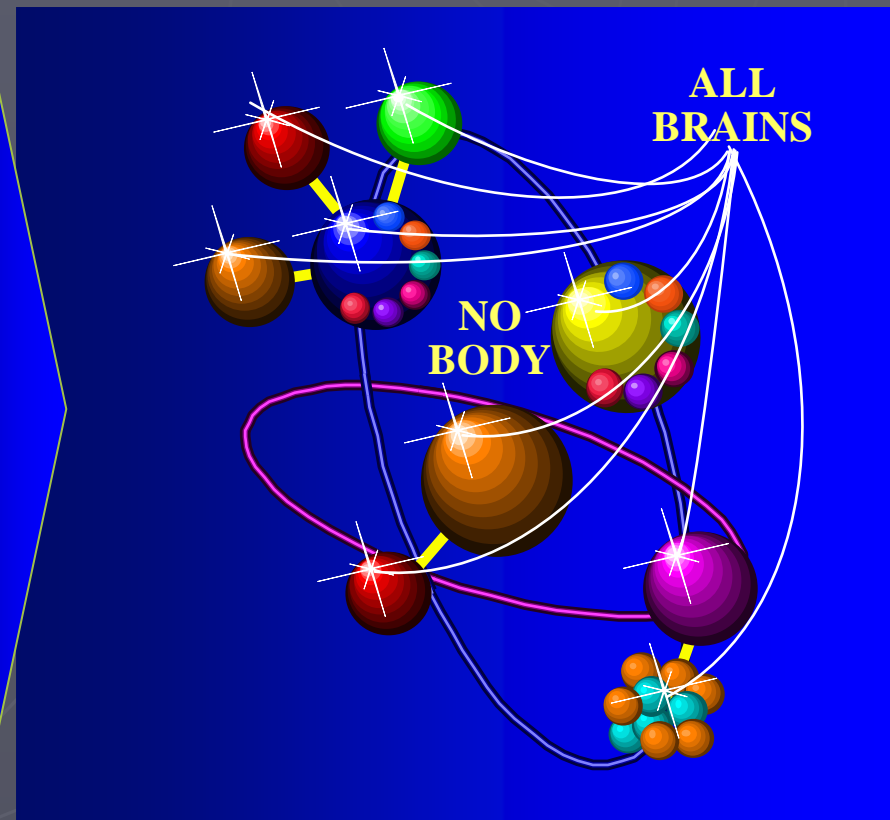
- ▶ Onderscheid tussen impliciete(tacit) en expliciete kennis

Fundamentele verandering van organisaties

INDUSTRIAL COMPANY

KNOWLEDGE COMPANY

Trends in het (hoger) onderwijs *

Van

Onderwijzen
Individueel leren
Onderwerpen
Summatieve beoordeling
Afzonderlijke vakken
Eenmalig afstuderen
Regels
Procedures
Systemen
Methoden en Technieken'
' Stampen '

Naar

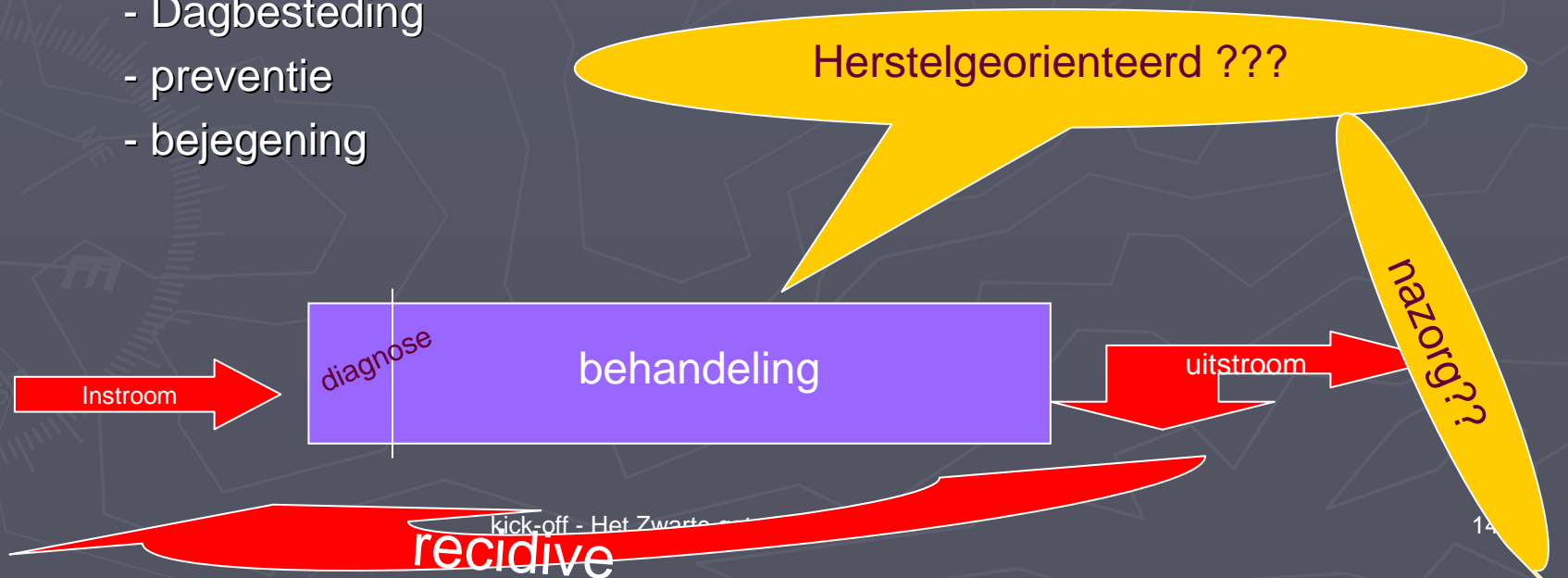
Leren
Coöperatief leren
Intellectuele vaardigheden
Formatieve beoordeling
Integratie van vakken
Eeuwig studeren
Ontwerpen
Ontwikkelen
Leren
Creëren
Samenwerken
Beleven

Participeren met instellingen en de overheid

- ▶ Cliëntenraad
- ▶ Inzetten van ervaringsdeskundigen tussen zorgaanbieder in voor - en nazorgbegeleiding
 - ▶ brug
 - ▶ wegwijzer
 - ▶ outreachend
 - ▶ preventie
- ▶ Resultaten Scoren/ werkgroep cliëntgestuurde projecten
- ▶ Zelfhulpgroepen
- ▶ Wet Maatschappelijke Ondersteuning (politiek)
- ▶ Onderwijs
- ▶ Onderzoek

Aanleiding voor cliëntgestuurde projecten

- ▶ Beperkte inbreng cliëntenraad
- ▶ Onvrede over delen bestaande zorg/ ketenzorg
 - nazorg/ maatschappelijk herstel
 - informatievoorziening
 - Dagbesteding
 - preventie
 - bejegening

“Niet sneller of beter, maar anders”

“Traditioneel”

“Western roll”

“Fosbury”

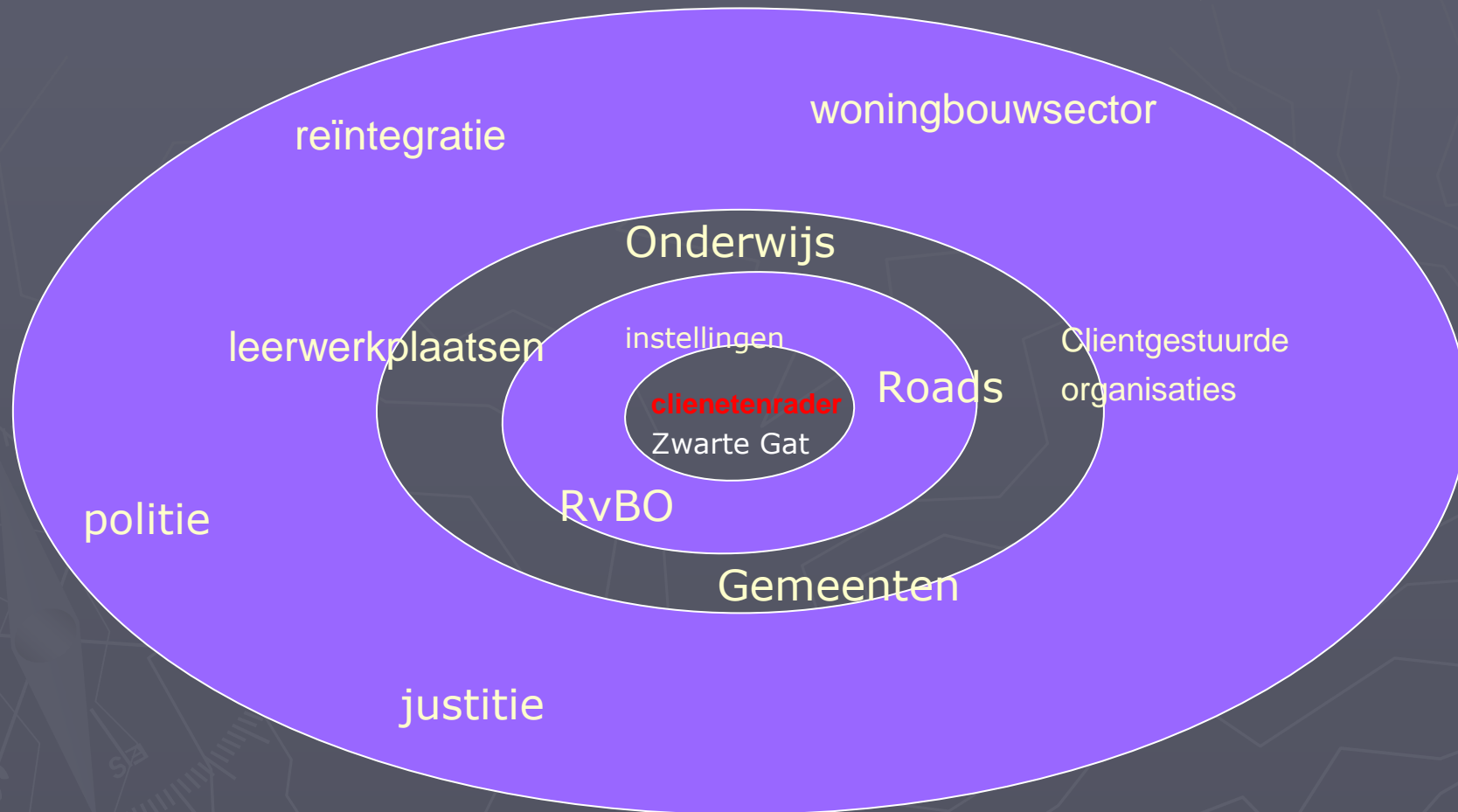

“Scissors”

*De lat hoger =
anders springen*

Van binnen naar buiten samenwerking in clientgestuurde projecten

Maatschappelijk herstel

Consortium

- lectoraat **rehabilitatie** Hanze Hogeschool Groningen; Lies Korevaar
- lectoraat **verslavingskunde** Hogeschool InHolland, den Haag: Anne Goossensen
- Capri, **Care and Public Health Research** Institute, universiteit Maastricht. Prof Guy Widdershoven/Tineke Abma
- Lectoraat Scientia, **Implementatie van innovaties** in de GGZ Deventer Roland van Linge,
- Odyssee, **training en adviesgroep**, Baarn/Maastricht. Maarten Bremer

Consortium richten op

▶ Conceptualisering ervaringsdeskundigheid

- ▶ Formele en informele leerwegen naar (nieuwe) functieprofielen in, buiten en op de rand van de zorg

▶ herstelgeoriënteerd systeem

- ▶ Geen symptoombestrijding
Geen dominantie medische model of
- ▶ geen 'morele vingertjes' uit psycho-sociale model,
- ▶ bredere scope
- ▶ reconstructie van (zelf)respect en identiteit
- ▶ betekenisvolle rollen in de maatschappij; binnen grenzen van de mogelijkheden van ieder persoonlijk
- ▶ proces waarbij ervaringsdeskundigen en (zorg)professionals ten dienste staan van deze beweging

Ontwerpeisen en parameters voor het consortium

- ▶ Divergentie en convergentie in even wicht, maar verstarring is uit den boze
- ▶ Interventies en plannen zijn ontworpen als basisprincipe hebben:
 - gelijkwaardigheid en vermijden van defensiviteit
 - positief mensbeeld van groei en verantwoordelijkheid
 - beperkte maakbaarheid van de werkelijkheid
 - context van ambiguïteit en intersubjectiviteit
 - condities van ruimte, vrijheid en respect
 - eenvoud en schoonheid
 - zingeving, betekenisgeving en communicatie over en weer
- ▶ de juridische, financiële, sociale, bestuurlijke, HRM zaken zijn beschreven. Het plan moet uitkomst bieden aan het dilemma dat aan de ene kant er structuur aan gebracht moet worden maar aan de ander kant de kracht van netwerken behouden blijft.

Programma kick-off

- ▶ Opening door Gert de Haan
- ▶ Korte inleiding; 'Netwerk effectiviteitmodel' en ervaringen van netwerken uitwisselen
- ▶ Bespreken van meerwaarde van het consortium
 - Wat is nut en noodzaak?
 - Wat bindt je?
 - Wat haal je en breng je?
- ▶ Vaststellen missie en visie van consortium
- ▶ Bespreken van de uitwerking hiervan
 - Wat gaat het consortium doen?
 - Wie gaat wat doen van de leden?
 - Wanneer is er een vervolg?
- ▶ Afspraken en afsluiting.